

Uroczystość odsłonięcia odnowionej mogiły żołnierzy Wojska Polskiego z 1939 r. i Grobu Niezanego Żołnierza z 1920 r.

W niedzielę 16 września 2018 r. w Starejwsi odbyła się uroczystość odsłonięcia i poświęcenia przebudowanych i odnowionych mogił 85 żołnierzy, którzy zginęli we wrześniu 1939 r. w okolicach Starejwsi oraz mogiły nieznanego żołnierza wojny polsko-bolszewickiej 1920 r.

Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą odprawioną przez księdza proboszcza Marka Sidoruka, a następnie uczestnicy na czele z Orkiestrą Dętą OSP Liw przeszli na cmentarz parafialny. Gości i uczestników uroczystości przywitał Wójt Gminy Liw Bogusław Szymański. W swoim wystąpieniu powiedział, że we wrześniu 1939 r. na północ od Starejwsi zostały stoczone ciężkie walki wojsk polskich z hitlerowskim najeźdźcą. Najwięcej żołnierzy zginęło 10 września 1939 r. i na polach bitew zostało pogrzebanych. Ale już w 1940 r. nastąpiła ekshumacja zwłok, którą dokonali ówczesny wójt gminy Starawieś Paweł Basik, sekretarz gminy Wacław Strąk i ksiądz proboszcz Józef Bloch. 85 żołnierzy pochowano w zbiorowej mogile. W latach 70-tych mogiłę tę urządzono. Natomiast obecnie dzięki staraniom władz gminy i pomocy finansowej Instytutu Pamięci Narodowej mogiłę gruntownie przebudowano i przy okazji poprawiono błędy w niektórych nazwiskach i pisowni stopni wojskowych. Z kolei grób nieznanego żołnierza wojny polsko - bolszewickiej 1920 r. został urządzony w 1928 r. w dziesiątą rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Stanowi płytę z jasnego piaskowca z pięknie wyrzytym orłem w koronie. Grób ten został również odrestaurowany dzięki środkom IPN.

W dalszej części uroczystości odsłonięcia obu mogił dokonali: zastępca dyrektora Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Renata Soszyńska, Zofia Basik, córka wójta gminy Starawieś z czasów wojny Pawła Basika, Wójt Gminy Liw Bogusław Szymański i sołtys Starejwsi Ryszard Paderewski. Po poświęceniu mogił przez ks. Marka Sidoruka krótką historię walk pod Starejwsią we wrześniu 1939 r. odczytał porucznik Krzysztof Mazur, który przybył wraz z żołnierzami I Warszawskiej Brygady Pancerniej. Następnie uczniowie Samorządowej Szkoły Podstawowej w Starejwsi wraz z dyrektorką Grażyną Dąbrowską oraz nauczycielami zapalili znicze i złożyli kwiaty również na grobach mieszkańców Starejwsi i okolic, którzy we wrześniu 1939 bohatersko wspierali żołnierzy polskich za co w odwecie oddział Wehrmachtu rozstrzelał 29 osób. Na starowiejskim cmentarzu znajdują się groby części pomordowanych. Wieńce złożyli także: delegacja Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej z jej prezesem Wiesławem Ratajskim, przedstawiciel Wicemarszałek Senatu Marii Koc radny powiatowy Maciej Górski, przedstawicielka Wojewody Mazowieckiego Izabela Wrona, władze gminy z przewodniczącym Rady Gminy Liw Mieczysławem Jaszczurem i wiceprzewodniczącym Ryszardem Majchrowskim. Najokazalszy wieniec ufundowany przez mieszkańców Starejwsi złożyli w ich imieniu przewodnicząca Rady Sołeckiej Mieczysława Rostek i strażacy z OSP Starawieś Adam Strąk i Ryszard Paderewski.

W uroczystości wzięły również udział poczty sztandarowe i drużyny OSP z Borzych, Huty Gruszczyno i Starejwsi oraz licznie zgromadzona społeczność Starejwsi i całej parafii.